

Ældreservice

Sønderborg

**Samlet rapport for tilsynsbesøg
på plejecentrene i 2010**

Maj 2011

tæt på livet

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
1.1 De kommunale tilsynsbesøg.....	2
1.2 Embedslægeinstitutionens tilsynsbesøg.....	2
2. Uanmeldte tilsyn 2010.....	4
2.1 Gennemførelsen af og metode for tilsynsprocessen.....	4
2.2 Konklusion og anbefalinger	4
3. Embedslægetilsyn 2010.....	6
3.1 Gennemførelsen af og metode for tilsynsprocessen.....	6
3.2 Konklusion og anbefalinger	6
3.2.1 <i>Opsummering af de områder, hvor der er givet anbefalinger.....</i>	<i>7</i>
3.2.2 <i>Særligt fokus på sundhedsfaglig dokumentation .....</i>	<i>7</i>
4. Konklusion	8
4.1 Opsummering af resultater, konklusioner og anbefalinger.....	8
Bilagsliste	10

1. Indledning

Denne rapport udgør en samlet redegørelse for de kommunale tilsyn og embedslægetilsynet på de 12 plejecentre i Sønderborg Kommune i 2010. Rapporten indeholder således et resume af afrapporteringerne vedrørende de fagligt baserede uanmeldte kommunale tilsyn, samt konklusionerne fra embedslægeinstitutionens årsrapport.

1.1 De kommunale tilsynsbesøg

Serviceovens bestemmelser om tilsyn på ældreområdet blev i 2010 ændret, således at det nu er et lovkrav at kommunen udfører mindst ét uanmeldt tilsyn årligt. De nærmere regler for tilsynets indhold, udførelse og opfølgning er ophævet. Dette betyder at kommunen er forpligtet til at føre tilsyn efter serviceovens § 151, stk. 2. Tilsynet omfatter indsatsen overfor beboerne på plejecentrene. Kommunen skal sikre sig, at hjælpen opfylder sit formål, og kommunen skal være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp.

Formålet med de uanmeldte kommunale plejehjemstilsyn er, at sikre en løbende vurdering, kontrol og kvalitetssikring med henblik på læring og udvikling.

- Kontrol. Hvilke fejl og mangler skal vi være opmærksomme på, som en naturlig del af kvalitetssikring og kvalitetsudvikling
- Læring og udvikling. Hvad kan vi bruge erfaringerne til, hvilke gode erfaringer kan vi f.eks. overføre fra et plejecenter til et andet

Det uanmeldte tilsynsbesøg skal give tilsynsførende mulighed for at få et øjebliksbillede af, hvordan forholdene faktisk er. Derfor skal plejecentrene ikke kunne forberede sig. Det uanmeldte besøg er i høj grad et fagligt tilsyn.

Tilsynsprocessen tager udgangspunkt i en vurdering af et antal fokusområder. For hvert fokusområde er der formuleret et kvalitetsmål, se bilag 1.

De kommunale tilsyn i 2010 er gennemført af en ekstern konsulent og en intern konsulent fra Staben i Ældreservice.

1.2 Embedslægeinstitutionens tilsynsbesøg

Embedslægetilsynene foregår med baggrund i Sundhedsloven § 219 og ud fra de retningslinjer, der er angivet i Vejledning nr. 10334 af 20.12.2007 om tilsyn med plejehjem, plejeboligbebyggelser og tilsvarende boligenheder. Formålet med embedslægeinstitutionens

tilsynsbesøg er at forbedre den sundhedsfaglige indsats over for de ældre i plejehjem og plejehjemslignende boligenheder. Tilsynet omfatter indsatsen overfor de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser.

Embedslægeinstitutionens tilsynsbesøg omfatter uanmeldte tilsynsbesøg på kommunens plejecentre. Ved tilsynene vurderes de sundhedsfaglige forhold. Der er gennemført mindst ét årligt tilsynsbesøg i perioden fra 2002-2009. Fra 2010 gennemføres der ikke besøg på plejehjem, hvor der ved tilsynet året før ikke blev fundet fejl og mangler, som kan give problemer for beboernes sikkerhed. De plejehjem får besøg igen det følgende år.

Embedslægernes samlede rapport fra tilsynene med Sønderborg kommunes plejecentre i 2010, er vedlagt som bilag, se bilag 2. De mere detaljerede oplysninger findes i rapporterne fra de enkelte plejecentre, som er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

2. Uanmeldte tilsyn 2010

Nedenunder kan læses en opsummering af gennemførelsen af de uanmeldte tilsyn i 2010, samt et resumé af de anbefalinger og konklusioner tilsynet er kommet med.

2.1 Gennemførelsen af og metode for tilsynsprocessen

Tilsynene blev foretaget af to tilsynsførende, en ekstern konsulent og en intern konsulent. Tilsynene har fundet sted i perioden fra september til november 2009. Metoden for tilsynene har været interviews af beboere, medarbejdere og ledelse, udvalgt af de tilsynsførende. De gennemførte interviews tager udgangspunkt i de formulerede kvalitetsmål, se bilag 1.

Derudover har tilsynet foretaget observationer ved rundvisning i fællesarealer, lejligheder m.v. Til sidst har tilsynet kontrolleret forskellig dokumentation, herunder dokumentation for udført selvkontrol.

Tilsynsprocessen har taget udgangspunkt i en vurdering af 7 fokusområder.

For hvert fokusområde er der formuleret et kvalitetsmål. Kvalitetsmålene er sammensat på baggrund af centrale dokumenter for Ældreservice, bl.a. ældrepolitikken, kompetencestrategien og kvalitetsstandarder. Hvert fokusområde, med deraf tilhørende kvalitetsmål, relaterer sig til et eller flere af de fire perspektiver, som uddyber de værdier som ældrepolitikken beskriver: Sundhed, Faglighed, Organisering og Kommunikation.

Vurderingen af hvert fokusområde resulterer i én af følgende 3 delkonklusioner:

"Godkendt", "delvist godkendt" eller "ikke godkendt". Efter endt tilsyn gives en samlet vurdering af plejecentret. Tilsynet giver plejecenteret en samlet vurdering, hvor bedømmelsen resulterer i én af følgende tre konklusioner: "Godkendt", "godkendt med anbefalinger" eller "ikke godkendt". Hvis plejecentret opnår sidstnævnte vurdering, skal der efterfølgende og indenfor 3 måneder gennemføres et skærpet tilsyn på det pågældende sted.

2.2 Konklusion og anbefalinger

Resultatet af dette års uanmeldte tilsyn er, at 3 plejecentre har fået vurderingen "godkendt", og 9 plejecentre har fået vurderingen "godkendt med anbefalinger". Vurderingerne begrundes bl.a. med at beboerne giver udtryk for tilfredshed med den pleje og omsorg, de modtager. De er glade for at bo på plejecentrene, og giver udtryk for at personale er omsorgsfulde og nærværende. Medarbejderne giver udtryk for et godt arbejdsmiljø, og ledelsen fortæller om et meget engageret personale. Der er aktive og velfungerende Bruger- og Pårørenderåd, samt mange frivillige som deltager i og hjælper med mange arrangementer. De fysiske rammer på plejecentrene fremstår lyse og venlige, og der opleves generelt en god stemning.

Ud af samtlige uanmeldte tilsyn på kommunens 12 plejecentre har ingen fokusområder fået vurderingen "ikke godkendt".

Tilsynet har, efter interviews med ledelse, medarbejdere og beboere, givet hvert plejecenter nogle anbefalinger og udviklingspunkter at arbejde videre med. Anbefalingerne tager afsæt i de syv undersøgte fokusområder, og deraf opstillede kvalitetsmål.

Ud fra de anbefalinger som tilsynet har givet, kan følgende gennemgående anbefalinger fra tilsynet til flere plejecentre fremhæves:

- At der fortsat arbejdes med gennemførelse og udvikling af selvkontrol i forhold til dokumentationsområdet.
- At ledelsen har fokus på opgaveløsningen i nattevagten, herunder personalets oplevelse af tryghed, og at der ydes en tilfredsstillende personlig pleje.
- At der fortsat sættes fokus på effektiv vedligeholdelsestræning, og en hensigtsmæssig koordinering med kommunens træningsenhed.
- At der fortsat arbejdes med processen omkring teamorganisering i de forskellige boenheder.
- At der arbejdes videre med at sætte fokus på magtanvendelse.

De mere detaljerede oplysninger findes i rapporterne fra de enkelte plejecentre, som er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

3. Embedslægetilsyn 2010

Nedenunder kan læses en opsummering af gennemførelsen af embedslægens tilsyn i 2010, samt et resumé af de anbefalinger og konklusioner tilsynet er kommet med.

3.1 Gennemførelsen af og metode for tilsynsprocessen

Tilsynene blev foretaget af sundhedsfaglig konsulent/sygeplejerske Ulla Smith, Embedslægerne Syddanmark. Tilsynene har fundet sted i perioden fra august til november 2010. Det er gennemført tilsyn på 10 plejecentre, jf. Sundhedslovens bestemmelser. Broager og Ulkebøl Plejecentre har ikke haft embedslægetilsyn i 2010. Tilsynet er gennemført ved samtale med lederen af plejeboligheden om de sundhedsfaglige forhold på plejecentret og opfølgning på anbefalinger fra sidste års tilsyn. Tilsynsførende har også besøgt plejecentret og talt med beboere, personale og evt. pårørende. For at undersøge om de sundhedsfaglige forhold er i orden, tager tilsynet mindst tre stikprøver – først og fremmest på beboere med komplekse plejebestanden.

Ved tilsynsbesøget vurderes det, om personalet er tilstrækkelig vejledt og instrueret til, at de kan gennemføre plejen og behandlingen forsvarligt. Sundhedsfaglige forhold, herunder procedurer vedrørende medicinbehandling bliver gennemgået, og det vurderes, om beboernes patientrettigheder tilgodeses. Samarbejdet med beboernes praktiserende læge, speciallæger og hospitalerne m.v. bliver belyst, og der foretages en vurdering af, om dokumentationen, hygiejnen, ernæringen og aktiveringen er tilfredsstillende. Det vurderes også om der er bygnings- og indeklimaforhold, der kan medføre helbredsmæssige problemer for beboerne. I 2010 var årets tema, plejecenternes egen vurdering af den sundhedsfaglige dokumentation.

Embedslægerne skal påse, at plejecentret eller kommunen følger op på eventuelle kritisable sundhedsmæssige forhold. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet målepunkter til brug for plejehjemstilsynet. Embedslægerne undersøger om målepunkterne er overholdt, og med den enkelte rapport til hvert plejecenter følger et skema med angivelse af, om de enkelte punkter er opfyldt.

3.2 Konklusion og anbefalinger

Der blev fundet fejl og mangler på 9 plejecentre. På 5 plejecentre indebar fejl og mangler meget ringe risiko for patientsikkerheden, og på 4 plejecentre indebar fejl og mangler patientsikkerhedsmæssige risici, men ikke alvorlige fejl og mangler. Der er 5 plejecentre hvor tilsyn undlades i 2011, jf. Sundhedslovens bestemmelser. De plejecentre som ikke får

embedslægetilsyn i 2011 er: Dalsmark, Gråsten, Sundeved, Tangshave og Augustenborg Plejecenter Caroline Amalie-Gården.

På 4 plejecentre var der fulgt op på anbefalingerne fra 2009, mens der på 6 centre kun var fulgt delvist op.

Embedslægen konkluderer at de sundhedsfaglige forhold på plejecentrene således har været acceptable, se bilag 2.

3.2.1 Opsummering af de områder, hvor der er givet anbefalinger

- Under området **Sundhedsadministrative forhold**, sundhedsfaglige instrukser, har ingen plejecentre fået anbefalinger fra tilsynet.
- Vedrørende de **Sundhedsfaglige forhold**, har embedslægen givet flere anbefalinger. Herunder har 7 plejecentre fået anbefalinger vedrørende de sygeplejefaglige optegnelser, 7 centre vedrørende patientrettigheder og 5 plejecentre vedrørende medicinbehandling. Ingen plejecentre har fået anbefalinger vedrørende adgang til sundhedsfaglige ydelser.
- Vedrørende de **Sundhedsrelaterede forhold**, har tilsynet givet enkelte anbefalinger. 1 plejecenter har fået anbefalinger vedrørende hygiejne, 3 centre vedrørende ernæring, og 3 centre har fået anbefalinger vedrørende fysisk aktivitet og mobilisering.

3.2.2 Særligt fokus på sundhedsfaglig dokumentation

I 2010 har årets tema været plejecentrenes egen vurdering af den sundhedsfaglige dokumentation. Formålet har været at belyse, om plejecentrene foretog en planlagt og systematisk vurdering af, om dokumentationen i de sygeplejefaglige optegnelser opfyldte Sundhedsstyrelsens krav til sundhedsfaglig dokumentation.

Alle plejecentre oplyste at der blev foretaget en systematisk vurdering af den sundhedsfaglige dokumentation. Alle centre anvendte en række målepunkter, som skulle opfyldes. Personalet blev underrettet om resultatet af vurderingen. De personalemedlemmer, der blev interviewet ved tilsynet, vidste, at der blev foretaget en systematisk vurdering af dokumentationen. De havde oplevet, at der på baggrund af vurderingen var blevet iværksat aktiviteter, der skulle forbedre den sundhedsfaglige dokumentation.

4. Konklusion

Nedenunder kan læses en opsummering af resultater, anbefalinger og konklusioner fra tilsynene i 2010.

4.1 Opsummering af resultater, konklusioner og anbefalinger

På grundlag af det kommunale tilsyn, og embedslægetilsynene på Sønderborg kommunes 12 plejecentre, kan følgende resultater og konklusioner opsummeres:

- 3 plejecentre er godkendt og 9 plejecentre er godkendt med anbefalinger, under det uanmeldte kommunale tilsyn i 2010.
- Flertallet af de undersøgte fokusområder har fået vurderingen "godkendt" ved de kommunale tilsyn.
- Ingen fokusområder har fået vurderingen "ikke godkendt" ved de kommunale tilsyn.
- Der blev fundet fejl og mangler på 9 plejecentre under Embedslægetilsynet, men ingen alvorlige fejl og mangler.
- Embedslægen konkluderer at de sundhedsfaglige forhold på plejecentrene har været acceptable.

Fra de uanmeldte tilsyn kan følgende anbefalinger til plejecentrene fremhæves:

- At der fortsat arbejdes med gennemførelse og udvikling af selvkontrol i forhold til dokumentationsområdet.
- At ledelsen har fokus på opgaveløsningen i nattevagten, herunder personalets oplevelse af tryghed, og at der ydes en tilfredsstillende personlig pleje.
- At der fortsat sættes fokus på effektiv vedligeholdelsestræning, og en hensigtsmæssig koordinering med kommunens træningsenhed.
- At der fortsat arbejdes med processen omkring teamorganisering i de forskellige boenheder.
- At der arbejdes videre med at sætte fokus på magtanvendelse.

Fra embedslægetilsynet kan følgende opsummeres:

- Under området **Sundhedsadministrative forhold**, sundhedsfaglige instrukser, har ingen plejecentre fået anbefalinger fra tilsynet.
- Vedrørende de **Sundhedsfaglige forhold**, har embedslægen givet flere anbefalinger. Herunder har 7 plejecentre fået anbefalinger vedrørende de sygeplejefaglige optegnelser, 7 centre vedrørende patientrettigheder og 5 plejecentre vedrørende medicinbehandling. Ingen plejecentre har fået anbefalinger vedrørende adgang til sundhedsfaglige ydelser.

- Vedrørende de **Sundhedsrelaterede forhold**, har tilsynet givet enkelte anbefalinger. 1 plejecenter har fået anbefalinger vedrørende hygiejne, 3 centre vedrørende ernæring, og 3 centre har fået anbefalinger vedrørende fysisk aktivitet og mobilisering.

Ud fra resultaterne og konklusionerne fra de 22 tilsynsbesøg, kan der konkluderes at Sønderborg Kommunes 12 plejecentre yder en tilfredsstillende indsats overfor beboerne. Det er værd at bemærke, at plejecentre har udviklet sig positivt gennem de senere år. Sammenlignes tilsynsrapporterne fra 2010 med de foregående år, ses der, at der under det kommunale tilsyn er givet færre anbefalinger, samt at der ikke er fundet alvorlige fejl og mangler under embedslægetilsynet på nogle af plejecentrene.

Bilagsliste:

- Bilag 1: Fokusområder og kvalitetsmål, uanmeldte tilsyn 2010
- Bilag 2: Samlet tilsynsrapport fra Embedslægerne Syddanmark for Sønderborg Kommune 2010